

«БЕКТЕМ»

Ж. Баласагын атындагы КУУнун
окуу иштери боюнча проректору,
доцент Ж.Т. Бексултанов

2024-жылдын 5 апрели

Жусуп Баласагын атындагы Кыргыз Улуттук университетинде
"Кесиптик кыргыз тили" дисциплинасы боюнча мамлекеттик сынакты
уюштуруу жана өткөрүү жөнүндө

ЖОБОСУ

Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин окуу-методикалык кеңеши Кыргыз Республикасынын 2003-жылдын 17-июлунда №140 кабыл алынган "Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тили жөнүндө" конституциялык мыйзамынын негизинде, 2012-жылы 29-майындагы №346 Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Жогорку окуу жайларынын бүтүрүүчүлөрүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоо жөнүндө жобонун, Кыргыз Республикасында жогорку билим берүү системасынын ишин жөнгө салуучу ченемдик актылардын, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтомдорунун, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин буйруктарынын негизинде КУУда "Кесиптик кыргыз тили" дисциплинасы боюнча мамлекеттик сынакты уюштуруу жана өткөрүү боюнча төмөнкү жобону бекитет.

I. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

- 1.1. "Кесиптик кыргыз тили" дисциплинасы боюнча мамлекеттик экзаменди өткөрүүнүн максаты аталган дисциплина боюнча билимдердин, жөндөмдөрдүн жана көндүмдөрдүн (компетенциялардын) калыптанышын текшерүү жана баалоо, студенттердин кесиптик тапшырмаларды аткарууга даярдык деңгээлин жана анын даярдыгынын жогорку кесиптик билим берүүнүн (ЖКББ) мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына ылайыктуулугун аныктоо болуп саналат.
- 1.2. "Кесиптик кыргыз тили" дисциплинасы боюнча мамлекеттик сынак КУУда бардык бакалавриат жана адистик билим берүү программалары боюнча өткөрүлөт.

II. МАМЛЕКЕТТИК СЫНАКТЫ ӨТКӨРҮҮНҮН ФОРМАСЫ

- 2.1. "Кесиптик кыргыз тили" дисциплинасы боюнча мамлекеттик сынак компьютердик тестирлөө түрүндө бул дисциплина бүткөндөн кийин 1-2 курста өткөрүлөт.
- 2.2. Кесиптик кыргыз тили боюнча мамлекеттик сынактын программасы ЖКББ программасын ишке ашыруучу факультеттер аралык мамлекеттик тил кафедрасы тарабынан иштелип чыгат жана Ж.Баласагын атындагы КУУнун окуу иштери боюнча проректору тарабынан бекитилет.
- 2.3. Мамлекеттик сынактын программасы киришүүнү, программанын мазмунун, текшерүү суроолордун тизмегин жана адабияттын тизмесин камтыйт.
- 2.4. Мамлекеттик сынактын программасы окуучуларга экзамен тапшырганга чейин бир айдан кечиктирилбестен маалымдалат.

III. МАМЛЕКЕТТИК СЫНАККА КИРҮҮ

- 3.1. Кесиптик кыргыз тили боюнча мамлекеттик сынакка аттестациялануучу дисциплинаны толук аяктаган студенттер киргизилет.
- 3.2. Мамлекеттик сынакка киргизилген студенттердин тизмеси университет боюнча проректордун буйругу менен бекитилет жана ишти баштоонун алдында мамлекеттик аттестациялык комиссиянын мүчөлөрүнө берилет.

IV. МАМЛЕКЕТТИК АТТЕСТАЦИЯЛЫК КОМИССИЯ

- 4.1. Мамлекеттик аттестациялык комиссия (мындан ары-МАК) өз ишинде Кыргыз Республикасынын Билим берүү жаатындагы мыйзамдарын, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн (КР Министрлер кабинетинин) токтомдорун, КР Билим берүү жана илим министрлигинин (ББжМ) буйруктарын, ЖКББ мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарын, ошондой эле ушул жобонун талаптарын жетекчиликке алат.
- 4.2. Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын курамы факультеттер аралык мамлекеттик тил кафедрасынын билдирүүсүнүн негизинде КУУнун ректорунун (окуу иштери боюнча проректорунун) буйругу менен бекитилет.
- 4.3. Мамлекеттик аттестациялык комиссия КУУнун профессордук-окутуучулук курамынан, башка жогорку окуу жайлардын жетектөөчү окутуучуларынан жана илимий кызматкерлеринен 5-7 адамдан түзүлөт.
- 4.4. Мамлекеттик аттестациялык комиссияны төрага жетектейт, ал комиссиянын ишин уюштурат жана көзөмөлдөйт, студенттерге коюлган талаптардын бирдейлигин камсыз кылат. Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын төрагасына КУУда иштебеген илимдердин доктору же кандидаты дайындалат.
- 4.5. Мамлекеттик аттестациялык комиссия жыл сайын түзүлөт жана календардык жыл ичинде иштейт.
- 4.6. Комиссиянын ишинин негизги формасы болуп отурум саналат. Комиссия мүчөлөрүнүн ичинен үчтөн экисинен кем эмес катышса комиссиянын отурумдары укуктуу болуп эсептелинет. Комиссиянын төрагасы жүйөлүү себептер менен жок болгон учурда, анын ишин төраганын орун басары өткөрө алат.
- 4.7. МАКтын протоколдорун КУУнун профессордук-окутуучулук курамынын же окуу структуралык түзүмдөрүнүн окуу-көмөкчү персоналынын ичинен дайындалган катчы жүргүзөт.

V. МАМЛЕКЕТТИК СЫНАКТЫ ӨТКӨРҮҮ МӨӨНӨТҮ ЖАНА ТАРТИБИ

- 5.1. Кесиптик кыргыз тили боюнча мамлекеттик сынактын өткөрүү тартиби Университет тарабынан иштелип чыгат жана окутуунун бардык формаларындагы студенттерге мамлекеттик экзамен башталганга чейин бир ай мурда маалымдалат. Студенттер мамлекеттик сынактын программасы менен камсыз болушат, аларга даярдык көрүү үчүн зарыл шарттар түзүлөт, консультациялар өткөрүлөт.
- 5.2. Мамлекеттик сынак окуу процессинин графигинде белгиленген мөөнөттө өткөрүлөт. Өткөрүү күнү, убактысы жана орду көрсөтүү менен мамлекеттик сынакты өткөрүү жүгүртмөсү бир жума мурун Окуу башкармалыгынын башчысынын макулдашуусу менен окуу иштери боюнча проректору тарабынан бекитилет.
- 5.3. Студент сынак башталганга чейин 10 мүнөт алдын ала келип, сынактык комиссиянын мүчөлөрүнө өздүгүн тастыктаган документти көрсөтүшү керек.
- 5.4. Мамлекеттик сынакка кечигип келген студент комиссиянын төрагасынын уруксаты менен гана сынакты тапшырууга мүмкүнчүлүк алалат.

- 5.5.Сынак тапшыруу учурунда студенттердин аудиториядан чыгуусуна тыюу салынат.
- 5.6. Дисциплина боюнча сынакка (компьютердик тестирилөө) 25 тапшырма берилет жана аны тапшыруу үчүн 50 мүнөт убакыт бөлүнөт.
- 5.7. Студенттердин жооптору 100 баллдык шкала боюнча бааланат:
- 0-54 балл - "канааттандырырлык эмес",
  - 55-69 балл - "канааттандыраарлык",
  - 70-84 балл - "жакшы",
  - 85-100 балл - " эң жакшы"
- 5.8.Мамлекеттик сынак МАКтын ачык отурумунда өткөрүлөт. МАКтын отурумунун протоколу негизинде жыйынтыгы чыгып, ошол эле күнү студенттерге жарыяланат. Мамлекеттик аттестациялык комиссиянын отурумунун узактыгы күнүнө 6 сааттан ашпоого тийиш.
- 5.9.Мамлекеттик экзаменге жүйөлүү себептер менен келбеген студенттер үчүн *(оорусу боюнча убактылуу эмгекке жарамсыздык (күндүзгү окуу бөлүмүнүн студенттери үчүн студенттик поликлиниканын маалымкаты менен ырасталат, ал эми окутуунун башка формаларындагы студенттер үчүн жашаган жери боюнча поликлиникадан маалымкат), сотко чакыруу, табигый кырсыктар же документ менен тастыкталган башка өзгөчө учурларда)* комиссиянын төрагасынын макулдашуусу менен комиссия иштеп жаткан учурда сынакты тапшырууга мүмкүнчүлүк берилет.
- 5.10. "Канааттандыраарлык эмес" баа алган студенттер үчүн мамлекеттик сынакты кайрадан тапшырууга үч айдан эрте эмес жана экиден көп эмес жол берилет.
- 5.11. Мамлекеттик сынакты жогорулатуу максатында аны кайрадан тапшырууга уруксат берилбейт.
- 5.12. Комиссиянын ишинин отуруму аяктагандан кийин төрага мамлекеттик сынактын отчетун берүүгө тийиш. Төраганын отчетунда мамлекеттик аттестациялоо комиссиясына төмөнкүлөр көрсөтүлүшү керек: университеттин студенттеринин даярдык деңгээли, мамлекеттик аттестациянын жүрүшүндө аныкталган студенттин билиминин мүнөздөмөсү, дисциплина боюнча студенттердин даярдагынын жетишсиздиги жана даярдыктын сапатын андан ары жакшыртуу боюнча сунуштар берилет.
- 5.13. Комиссиянын төрагасынын отчету МАКтын иши аяктагандан кийин 5 (беш) жумушчу күндүн ичинде КУУнун Окуу башкармалыгынын окуу процессин координациялоо бөлүмүнө берилет.
- 5.14. Мамлекеттик аттестациялык комиссиялардын иши жөнүндө отчеттор окуу жайдын Окумуштуулар кеңешинде угулат жана адистерди кесиптик даярдоонун сапатын өркүндөтүү жөнүндө сунуштар менен бирге мамлекеттик экзамен аяктагандан кийин Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигине берилет.
- 5.15. Мамлекеттик экзамендин протоколдору бекитилген Кыргыз Республикасынын жогорку окуу жайларынын документтеринин тизмесине ылайык университеттин архивинде сакталат.

**Жусуп Баласагын атындагы КУУнун
Окуу-методикалык кеңешмеде кабыл алынды
2024 -жылдын 5 апрели № 4 протоколу**

ПОЛОЖЕНИЕ
об организации и проведении государственного экзамена по дисциплине
«Профессиональный кыргызский язык» в КНУ им. Ж. Баласагына

Учебно-методический совет Кыргызского национального университета им. Ж. Баласагына на основании Конституционного Закона Кыргызской Республики «О государственном языке Кыргызской Республики» от 17 июля 2003 года № 140, Положения об итоговой государственной аттестации выпускников высших учебных заведений Кыргызской Республики, утвержденного постановлением Правительства КР от 29 мая 2012 года №346, нормативных актов, регулирующих деятельность системы высшего образования в Кыргызской Республике, постановлений Кабинета Министров КР, приказов Министерства образования и науки КР, утверждает следующее положение по организации и проведению в КНУ им. Ж. Баласагына государственного экзамена по дисциплине: «Профессиональный кыргызский язык».

I. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

- 1.1. Целью проведения государственного экзамена по дисциплине «Профессиональный кыргызский язык» является проверка и оценка сформированности знаний, умений и навыков (компетенций) по указанной дисциплине, установление уровня подготовки студентов к выполнению профессиональных задач и соответствия его подготовки требованиям государственного образовательного стандарта ВПО.
- 1.2. Государственный экзамен по дисциплине «Профессиональный кыргызский язык» проводится в КНУ по всем образовательным программам бакалавриата и специалитета.

II. ФОРМА ПРОВЕДЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО ЭКЗАМЕНА

- 2.1. Государственный экзамен по дисциплине «Профессиональный кыргызский язык» проводится в форме компьютерного тестирования после завершения изучения данной дисциплины на 1-2 курсе.
- 2.2. Программа государственного экзамена по профессиональному кыргызскому языку разрабатывается руководителями образовательных программ ВПО структурных учебных подразделений университета, а также межфакультетской кафедрой государственного языка, и утверждается проректором по учебной работе КНУ им.Ж.Баласагына.
- 2.3. Структура программы государственного экзамена включает введение, содержание программы, перечень контрольных вопросов и список литературы.
- 2.4. Программа государственного экзамена доводится до сведения обучающихся не позднее одного месяца до сдачи экзамена.
- 2.5. Тестовые задания по государственному языку вводятся ответственными лицами кафедры/программ в образовательный портал AVN (программа №37).

III. ДОПУСК К ГОСУДАРСТВЕННОМУ ЭКЗАМЕНУ

- 3.1.К государственному экзамену по профессиональному кыргызскому языку допускаются студенты, завершившие в полном объеме аттестуемую дисциплину.
- 3.2.Списки студентов, допущенных к государственному экзамену, оформляются приказом ректора (проректора по учебной работе) университета и предоставляются членам Государственной аттестационной комиссии перед началом работы.

IV. ГОСУДАРСТВЕННАЯ АТТЕСТАЦИОННАЯ КОМИССИЯ

- 4.1. Государственная аттестационная комиссия (далее ГАК) руководствуется в своей деятельности законодательством Кыргызской Республики в области образования, Постановлениями Правительства КР (Кабинета министров КР), приказами МОН КР, требованиями государственных образовательных стандартов ВПО, а также настоящим Положением.
- 4.2. Состав государственной аттестационной комиссии утверждается приказом ректора (проректора по учебной работе) КНУ на основании рапорта межфакультетской кафедры государственного языка.
- 4.3. Государственная аттестационная комиссия формируется из числа профессорско-преподавательского состава КНУ, ведущих преподавателей и научных работников других высших учебных заведений в количестве 5 человек.
- 4.4. Государственную аттестационную комиссию возглавляет председатель, который организует и контролирует деятельность комиссии, обеспечивает единство требований, предъявляемых к студентам. Председателем государственной аттестационной комиссии должно быть лицо, не работающее в данном высшем учебном заведении, из числа докторов наук, профессоров соответствующего профиля, а при их отсутствии - кандидатов наук.
- 4.5. Государственная аттестационная комиссия создается ежегодно и действует в течение календарного года.
- 4.6. Основной формой деятельности комиссии являются заседания. Заседания комиссий правомочны, если в них участвуют не менее двух третей от числа членов комиссий. Заседания комиссии проводятся председателем комиссии, а в случае его отсутствия по уважительной причине заместителем председателя.
- 4.7. Ведением протоколов ГАК занимается секретарь, назначаемый из числа лиц, относящихся к профессорско-преподавательскому составу или учебно-вспомогательному персоналу структурного учебного подразделения КНУ.

V. СРОКИ И ПОРЯДОК ПРОВЕДЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО ЭКЗАМЕНА

- 5.1. Порядок проведения государственного экзамена по профессиональному кыргызскому языку разрабатывается Университетом и доводится до сведения студентов всех форм обучения не позднее чем за 1 месяц до начала государственного экзамена. Студенты обеспечиваются программой государственного экзамена, им создаются необходимые для подготовки условия, проводятся консультации.
- 5.2. Государственный экзамен проводится в сроки, установленные графиком учебного процесса. Расписание проведения государственного экзамена с указанием даты, времени и места проведения утверждается проректором по учебной работе по согласованию с начальником Учебного управления за неделю до начала проведения государственной аттестации.
- 5.3. Студент обязан явиться к началу экзамена минимум за 10 минут, предъявить членам экзаменационной комиссии удостоверение личности.
- 5.4. Студент, опоздавший к началу государственного экзамена, может быть допущен к его сдаче только по разрешению председателя экзаменационной комиссии.
- 5.5. Выход студентов из аудитории во время проведения сдачи экзамена запрещено.
- 5.6. При прохождении компьютерного тестирования студентам даются 25 тестовых заданий по дисциплине и отводится 50 минут.
- 5.7. Ответы студентов оцениваются по **100** балльной шкале:

- 0-54 баллов - "неудовлетворительно",
- 55-69 баллов - "удовлетворительно",
- 70-84 баллов - "хорошо",
- 85-100 баллов "отлично."

5.8. Сдача государственного экзамена проводится на открытом заседании ГАК. Результаты экзамена оформляются протоколом заседания ГАК и объявляются студентам в день проведения экзамена. Продолжительность заседания государственной аттестационной комиссии не должна превышать 6 часов в день.

5.9. Студентам, не явившимся на государственный экзамен по уважительным причинам (*временная нетрудоспособность по болезни (для студентов очной формы обучения подтверждается справкой из студенческой поликлиники), а для студентов других форм обучения справкой из поликлиники по месту жительства*), вызов в суд, стихийные бедствия или в других исключительных случаях, подтвержденных документально) предоставляется возможность сдачи экзамена в течение работы ГАК с согласия председателя комиссии.

5.10. Студенты, получившие «неудовлетворительную» оценку допускаются к повторной сдаче государственного экзамена не ранее 3-х месяцев и не более 2-х раз.

5.11. Передача положительной оценки государственного экзамена с целью ее повышения не разрешается.

5.12. По завершению заседания работы комиссии председатель должен предоставить отчет о результатах проведения государственного экзамена. В отчете председателя государственной аттестационной комиссии должны быть показаны: уровень подготовки студентов в университете, характеристика знаний студента, выявленных в ходе государственной аттестации, недостатки в подготовке студентов по дисциплине, а также рекомендации по дальнейшему совершенствованию качества подготовки.

5.13. Отчет председателя комиссии предоставляется в отдел координации учебного процесса Учебного управления КНУ в течение 5 рабочих дней после окончания работы ГАК.

5.14. Отчеты о работе государственных аттестационных комиссий заслушиваются на Ученом совете КНУ и вместе с рекомендациями о совершенствовании качества профессиональной подготовки специалистов представляются в МОН КР после завершения государственного экзамена.

5.15. Протоколы государственного экзамена хранятся в архиве Университета в соответствии с утвержденным перечнем документов высших учебных заведений Кыргызской Республики.

**Принято на заседании Учебно-методического совета
КНУ имени Жусупа Баласагына
5 апреля 2024 года, протокол №4**